

TIBÍAMAN LIGÁRADAN PÁBLO JOUN CORÍNTONA

Abúsuraguni

¹ Áu Páblo, ában láni Jesucrístu apóstolu áu, láu lugúndan Búngiu, ában le loúnajabei lun napúrichijani ugánu luáguti asálbaruni. Úara lúma Timotéo, le wadúje lueígiñe Jesucrístu, nabúrujañoun gárada to jun, jugúra le tílanabei liglísi to ubúruguboun Corínto, lúma joun sun lánigu Búngiu ja loubwagubaña Acáya. ² Resíbi jumá abíniruni lúma darángilau lúmagiñe Wáguchi Búngiu, lúma lúmagiñe Wabúreme Jesucrístu.

Lasúfurirun Páblo

³ ¡Úati quei Búngiu, le Lúguchibei Wabúreme Jesucrístu! Ligía Wáguchibei le gudémejabubei woun, aráanseñu líña lun líchugun gurásu woun furúmieguarügü óra. ⁴ Rúti gurásu woun lídan sun wasúfurirun, lun gíñe gayára lan wafúnrendeirun lúmagiñe ída lúba lan gayára lan wíchugun gurásu joun ámu ja asúfurirubaña, lídan méme luwúyeri igáburi le líchugubei woun. ⁵ Lugúndun ítara quei luweírín wasúfurirun luágu líri Crístu, ítara gíñe werésibirun ában oúnwenbun gurásu lúmagiñe. ⁶ Ligía lébubei wasúfurirun, lun gagúraasun jumá, sálba jugúyame, resíbitiwa gurásu lúmagiñe Búngiu lun gíñe gayára lan jerésibirun gurásu wámagiñe, subúdi jumeíme Wasálbaragüle. Ítara lúba gayára lan jawánduni líbe asúfuriruni le wawándubei, láu gurásu. ⁷ Derégüdati wafíñen juágu luágu jasígiramémeba lan derébuguñu

lídaan jafíñen, láu sun weíri lan jasúfurirun. Subúsiiti woun luágu láu sun lan jasúfurirun luágu líri Crístu queísi wasúfurirun, jerésibiruba lan gíñe gurásu lúmagiñe Búngiu queísigubeirügü werésibiruni.

⁸ Nidújeñu, buséntiwa lun jasúbudirun luágu sarágu lénreengúnga le wasúfurirubei loubawagu Ásia. Deréti ouchwagúni ligía, darí yebe lun méreediwa lan lun wawánduni láu wáni woúngua. Jarítaguatiwa yebe luágu woúweguba lán meja lubáragiñe wáfuridun ñígiñe. ⁹ Sandíguaadiwa yebe woúngua queísi gürígia ja síadi-waaña lun jóunwen. Wel, lasúseredunbei líra lun wafún-rendeirun lídaangiñe lun weménigidun luágu Búngiu le gabáfubei lun lásaaragüdüniña jiláaña, máma lun wawoúgua lan weménigida. ¹⁰ Séfu lumútiwa Búngiu dán buri meja ligía le yaráfa wabeí lun woúnwen, áni leséfuramémeñadiwa lídaangiñe lénreengúnga le gádaanbaliwa guetó, áni rúwamaali weménigi luágu, luágu leséfuramémebadiwa lan, ¹¹ ánjawa jíderagua láu jayúmuragun lun Búngiu wawágu. Áni ánjaña ayúmuragua sarágu gürígia wawágu lun Búngiu, sarágubaña íchugutiña eteíngiruni lun Búngiu luágu fuleísei lániwa láu leséfuruníwa.

Ca lan uágu lasáansiraguei Páblo larítagun luágu luweíyasun ubúrugun Corínto

¹² Níjein ában cátei agúndaaragüdütíwa. Iaríñagun warítagun woun luágu gagáburi wamá ában igáburi jarúmati, furáangu, ya ubouágu, jagánaguatima. Íderagua láadiwa Búngiu láu lareíni lun buídu lan wagáburidun ítara, madúgüntiwa ni cátei láu lichú wáu guánarügü. ¹³ Lídan le wabúrüjanbei jun tídan wagáradan, úati ni cáta arámudaguati ñi le jásiñerun alíja o gunfaráanda. ¹⁴ Guetó subúdiraüjadün luágu gayára lan jagúndaaragun wáu quei jumáesturungu, chülú lámuga wéyu lun

gayáraabei lan jasándiragun júngua buídu buídu láu ugúndani wawágu, ítara quei wagía juágu lídaanme wéyu le lagíribudagüle Jesucrístu ubouágun.

¹⁵ Queísi méja afíñe nubeí luágu gúnda jumá wáu queísi láni Crístu apóstolugu jun, jarítaguatina yebe meja nídin aríjaün furúmiñe, lun nagúndaaragüdünün láu bisída nánün bián weíyaasu— ¹⁶ jarítagutiná yebe nachúlaagun aríjaün lídan nuweíyasun Macedónioun, dan jamúga le nagíribudun Macedóniagiñe, ábaya jamúga nachúlaagun aríjaün. Ítara líña jamúga gayára lan jíderagunina lun nasígiruni nuweíyasun Judéoun. ¹⁷ Madúgün numúti. ¿Jálügüdaguñasan júngua ca lan ueígiñe madúgün nubálin? ¿Masáminarun numúti funásan quei lubúdubu dan lé meja naríñagubei jun luágu nadúgübei lan cátei le? ¿Jarítaguatün luágu ítara níña lan queísi lirájüñü ubou ja aríñagubaña ában cátei áni magúnfuliruntiña láu jerérun? ¹⁸ Geféenti Búngiu luágu maríñagun wamá ában cátei jun magúnfulirunga wagía láu. ¹⁹ Sun wagía—Silváno, Timotéo, áu—apúrichijatiwa jun luágu Jesucrístu, le Liraú Búngiu. Áni mítaraanti Crístu quei gürígia ja aríñagubaña ában cátei áni magúnfuliruntiña láu jerérun, Crístu, súnwandan ladúgüni le laríñagubei. ²⁰ Gúnfuli lumúti Crístu sun lidáradun Búngiu jáma lánigu, woun. Ligía lébubei dan lan le lásurun wadímurejan lúma Búngiu luágu luweírigun, ayúmuragua wagía lun, ába waríñagun “ítaralá” lun warúfuduni wafíñerun luágu ladúgúwaba lan lídan líri Jesucrístu. ²¹ Búngiu adúgübei lun derégüdagu wamá, wagía júma, lídan wafíñen luágu Jesucrístu, ligía anúadajabaliwa lun wesériwidun lun. ²² Rúlaali Sífiri Sándu wádoun lun larúfuduni luágu lánigu wamá. Sífiri Sándu le wádaanbei, ligía queísibeí lasúbudiraja le lúnbei werésibiruni queísi

lánigu Búngiu. Queísi ítara líña lubeí, ¿gayáraati funásan ítara wamá queísi gürígia ja aríñagubaña ában cátei áni magúnfuliruntiña láu? Siñáti.

²³ Mídingidina Corínto aríjaün luágu nuweíyasun ñájoun Macedónioun queí yebe naríttaguni lugúndunrügü mabúseerun nan nírudaguagüdünün láu ában ébechuni, geféenti Búngiu luágu líra. Ánjein máma lubeí líña, aráansetina lun noúnabun láu nibágari guánarügü.

²⁴ Máma jamúgatia wabúseeruña waríñagun jun. “Nijánba jaffínera”, derégüdaguaadün lídan jaffínen, busénrügütiwa wíderagunün lúntima lagánwoundun jagúndaarun.

2

¹ Ligía mídynya nubeí bisídaün lun nírudaguagüdünün.

² Lugúndun ¿ída lubásan gayára lan jamúga nagúndaarun lárigiñe níchuguni íruni joun gürígia ja agúndaaraguagüdúbalina? Siñáti jamúga. ³ Ligía nabúrújanbei jun ítara, lun gayára lan jaráanseruni cátei le mégeibeí jídaangua lubáragiñe nachúlürün júmoun, dánme lámuga nachúlürün, mibíjin námuga íruni júmagiñe, jugúya le lúnbei nibíjin ugúndani júmagiñe. Subúdi numúti luágu láu lan jamúga nasándirun ugúndani, jasándiruña lan jamúga gíñe ugúndani. ⁴ Dán meja le nabúrújanbarun gárada tugúya jun, weíríti meja nidíjeri juágu darí lun nayájun lídan le nabúrújabarun. Máma meja lun nírudaguagüdünün nabúrújoun jun ítara, nabúrújanun lun jasúbudiruni luweírin nínsiñejabu jun.

Ferúdupun lun lé meja afigounjabei

⁵ Le rújalibeí íruni láu luríban leménerun, máma rügúñein nun líchiga íruni, rúlumuti gíñe jun lídan ában luwúyeri. Naríñagunbei “lídan ában luwúyeri”

lun maweírín lan naweíridaguagüdüni jun. ⁶ Abeíchuni lé meja jaríñagubei lídan jadámurin lun líchugúniwa luágu gürígia ligía, buídurügaali. ⁷ Guetó, lúnti ferúdana jumáni, ru jugúyame gurásu lun lueí ladúgün sarágu íruni wuríbati lun. ⁸ Ligía nayúmuragunbei jun lúnya jarúfuduni jínsiñejabu lun. ⁹ Abúrüjatina jun luágu cátei le lun gíñe nasúbudiruni ánjein aráanse jubeí lun jadúgüni le nubeíbei jun. ¹⁰ Guetóti, le únti ferúdana jumá furúmieguarügü cátei, ferúdana nubeí gíñe, ánjein gíñe níjein lubeí cátei le lúnti ferúdana náni gürígia ligía luágu, ferúdana numúti ligíbugiñe Crístu, jueígiñe. ¹¹ Lídan ában cátei líbe líra, mabúseerúntiwa wíchugun lúgaaru lun Máfia lun lanúgün ában gürígia le máma láni lárigoún lídoun lubáfu, subúdiwati lumáñaan Máfia buídu buídu.

Madárangilan lan larítangun Páblo ubúruгу Tróas

¹² Dán meja le nachúlürünbei ubúruгу Tróas lun napúrichijani ugánu luáguti Crístu, ába nibíjin ában oúnwenbun cháansi ñi lun nuwádigimaridun luágu Wabúreme. ¹³ Madárangilaanti narítangun lugúndun madári náni wadúje Títo Tróas lun nagáambun lúma juágu. Ligía nayoúragunbei joun wadújeñu ja Tróasbaña, ába nídin louúbawagun Macedónia lun nadúnragun lúma Títo ñi.

Gáñeitiwa láu lubáfu Crístu

¹⁴ Buíti lasálirun sun cátei. Teínqui wamúti Búngiu le anúgübaliwa lídoun sun fulásu, amáhareina wagía lábugiñe lagúmadijan Wábuti Jesucrístu, le súnwandanbei lagáñeiragüdüniwa lídan sun lénreengúnga. Yúsu lumútiwa Búngiu lídan sun fulásu lun wasúbudiragüdüni ugánu luáguti Crístu, queísi lirímichúniwa líjeme cupáli. ¹⁵ Lugúndun ítara wáña quei cupáli le lágudajabei Crístu

lun Búngiu, ñúdüntiwa láu ugánu luáguti Crístu, le queíbei líjeme cupáli, joun ja lúnbaña jerésibiruni ugánu ligía lun jasálbarun, jáma gíñe ja lúnbaña merésibirun jamáni ugánu ligía lun jeféridirun. ¹⁶ Joun ja merésibirunbalin ugánu ligía, ítara líña quei ában íjemeni le gáfarajati, ánjein joun ja erésibirubalin, ítara líña quei ában árani le areídaguagüdüti. ¿Cáti gabáfubei lun lasúbudiragüdüni ugánu luáguti Crístu? ¹⁷ Wagía le loúnajabei Crístu, gabáfutiwa, ladúga mítaran wamá queísi arúfudajatiña yéetiña jagánagua, ja asáansiragubalin linárün Búngiu quei jabúseerun lun jaríjin cába lan jagáñeira lídaangiñe. Lubáragiñe líra, apúrichija wamúti Lerérun Búngiu quei lubeí, ligíbugiñe Búngiu, wagía queísi loúnajan Búngiu ja lídaanbaña ában lúma Crístu.

3

Ugánu luáguti iséri darádu

¹ Dan le waríñaguni cátei le, ¿genége lumúti jun luágu wagúmeseruñaya lan adímureja buídu wawougua? ¿Ódi gásu funági warúfudun gárada jámagiñetu ámu mútu jun to adímurejatu luágu lubuídun wagáburi lun gayára lan jerésibiruníwa, o wamúriajan lan gárada júmagiñetu joun ámu mútu, quei jadúga jíbiri mútu? ² Uá, lugúndun jugúya afíñetiña, ítara jíña queísi ában gárada to adímurejatu luágu lubuídun wawádigimaridun jagánagua, ítara jíña quei ában gárada to bürúwañutu tídan wanígi, to gayáraaboun jalíjanun sun gürígia, asúbudiragüdei cátawa lan. ³ Ítara jíña queísi ában gárada to labúrújan Crístu guánarügü, to wedéregeruboun, ában gárada jugúya to abúrújóuboun láu lání Búngiu le wínwanbei Espíritu, máma láu tinta, áni tídan janígi ladúgei Espíritu ligía wadágimanu, máma luágu dúbü.

⁴ Gayáraati waríñagun luágu buídu lan wesériwidun lun Crístu ladúga wadúgüni jeménigiñu luágu Búngiu lun líchuguni ubáfu woun lídaangiñe Jesucrístu. ⁵ Mabáfutiwa lun ni cáta láu wáni woúngua, sun le wayáraabei adúga, lúmagiñe Búngiu liábin. ⁶ Rújali ubáfu woun lun wesériwidun lun láu wasúbudiragüdüni iséri lidáradun jáma güriáa lun jasálbarun. Iséri darádu ligía, mítaraanti quei lé meja binádu, lé meja lánina lúrudu бүрүwati le lúnbei lagúnfulirúniwa láu, lánina ában ibágarí le erésibirúti lúmagiñe Sífiri Sándu. Lúrudu ligía, le lilúrudun Moisés, arúfudarügü lumúti wafígoun ligíbugiñe Búngiu, figoú ligía, oúweni lafáyeijabei. Ánjeinti Sífiri Sándu, rúti ibágarí joun sun ja ánjabaña lun.

⁷ Lilúrudun Moisés le, abúrüjouáti luágu dúbü. Dan le lerésibirubalin lúrudu ligía lúmagiñe Búngiu lun líchuguni joun Israelítagu, ñíñein ában oúnwenbun larúgounga lúmagiñeti Búngiu ligíbuagu darí lun siñá lán meja jaríaguni güriáa jagía ligíbu Moisés, lugúndun weírítí lámiridun ligíbu. Láu sun líra, ába éñegucheina lan larúgounga ligía murúsun murúsun. Ánjein láu lubeí sarágu uweíríguni liábin lúrudu ligía le asíadijabei güriáa lun oúweni, ⁸ ;weírítimaati luweírígün ugánu le lanúgübei Sífiri Sándu woun luágu Wasálbaragüle! ⁹ Ánjein weírí lubeí luweírígün meja lúrudu le esériwidubei lun larúfuduni wadúnrun ligíbugiñe Búngiu woun, ;weírítimaati luweírígün ugánu luágu Wasálbaragüle le adúgübalíwa richágua ligíbugiñe Búngiu! ¹⁰ Ni cáta luweírígün lilúrudun Moisés ligíbugiñe luweírígün Wasálbaragüle. ¹¹ Ánjeinti weírígu lubeí meja darádu le lúnbei ladúrarun murúsunrügü dan, weírítimaati luweírígün darádu le lúnbei ladúrarun lun sun dan.

¹² Ladúga níjein lan eménigini le wawágu, luágu

siñá lan leféridiruni ugánu luáguti Crístu luweírigun, wapúrichijánbei furáangu. ¹³ Madúgúntiwa queí meja Moisés, adáuragua láu ligíbu táu ában bélu lun maríjin jamáni Israelítagu léñeguchun larúgounga ligía le siñábei ladúrarun, marámudaguntiwa láu ugánu lánina wasálbarun ni murúsun. ¹⁴ Derétu janígi Israelítagu jagía lun laníchigu lilúrudun Moisés joun, queísigubeirügü jamúga núrein lan bélu darúgu láu jasáminan. Íbini guetó, dan le jalíjan tídaangiñe líburu to lilúrudun Moisés, bélu méme tugúya to luáguboun jasáminan, mígirun tumútiña lun gunfaráanda jamáni laníchigu binádu lidáradun Búngiu joun, siñáti jasúbudiruni luágu gúnfuliwa lan sun laníchigu binádu darádu ligía lídan Crístu le Wasálbaragüle. ¹⁵ Chülú lúmoun dan le, dan le jalíjanun líburu buri to labürüjaboun Moisés, darúguatu ában bélu láu jachúgü lueí gunfaráanda jamá. ¹⁶ Ánjeinti dan le lígiruni ában gürígia binádu ligáburi lun lebugun lúma Crístu, ába tagídarún bélu tugúya lueí. ¹⁷ Wabúreme Crístu, ligía Espíritu le íchugubei ibágari. Láu Espíritu ligía (le méme Sífiri Sándu) wádan, sálbatiwa, máfaa-gunga wagía lun wagúnfulirun láu lilúrudun Moisés. ¹⁸ Ligía sun lubeí wagía afíñetiña luágu Crístu, gidáwaaru bélu lueí wasáminan, subúdi wamúti Crístu furáangu, láu sun luweírigun. Ítara wáña queí ában isúbusein to arúfudubalin luweírigun Wabúreme Crístu, áni láu wasígirun íchigei warítangun luágun, sáansiguagüda lumútiwa láni Espíritu murúsun murúsun lun ítara wamá queí ligía.

4

¹ Máburujalá lubeíti warúna, lugúndun rúlaali Búngiu wadágimanu le lábun waríajaan, láu lareíni.

² Mayúsuruntiwa ibíbuni lun wafíñeragüdüniña gürígia

luágu Crístu, rúwamuti wanágan luágun cátei le adügúbei arámudaguarügü, le nibúsigarídünabei. Masáansiragun wamef Lerérun Búngiu, inárüni rügúñein waríñaga. Ítara líña jasúbudiruni sun gürígia cátawa lan ligíbugiñe Búngiu. ³ Ánjein mafúraangun lubei werérun luáguti Wasálbaragüle, jóun rügúñein ja lúnbaña jeféridirun mafúraangun lan. ⁴ Quei mafiñen jabei luágu werérun, darúlaali Máfia, le lubúngiutebei ubou le, jaríjin lun siñá lan larúgoungadagüdüni ugánu luáguti Crístu le weírigubei, le liyáwabei Búngiu wínwanti, jasáminan. ⁵ Dan le wapúrichijanbei, máma wawougua wapúrichija, luágu Jesucrístu wapúrichija, queisi Wabúreme, waríñagati wawougua luágu esériwidutiñarügü lan wagía jun, luágu wínsiñejabu lun Jesús. ⁶ Lugúndun Búngiu, le méme íchugubalin lámpu siélu lun lagídarúniwa lubúriga, ligía gíñe adúnraaguagüdübalin lilámpun tídan wanígi, lun gayáraabei lan wasúbudiruni luweírigun Búngiu le waríjibeí lídan Jesucrístu.

Abágariduni láu eménigi luágu Búngiu

⁷ Larúgounga le wibíjubei luágu luweírigun Búngiu le lídaanbei Crístu, ítara líña quei ában irísini woun. Barú wamuti irísini ligía lídan fugiábu wágubu, le ítarabei quei ában soudíeru, lun larijiniwa luágu lúmagiñe lan Búngiu liábin oúnwenbun ubáfu le wawágubei, máma wámagiñe. ⁸ Ítara, láu sun súfuri wamá sun luwúyeri lénreengúnga, súnwandan larúfudun Búngiu ában úma woun lun wáfuridun lídaangiñe furúmieguarügü lénreengúnga. Níjein dan, weíríti wadíjeri luágu cába lan wadúga, máburujaanti warúna, lugúndun íderagua lániwa Búngiu. ⁹ Eíbaajouatiwa, mígirun lumútiwa Búngiu joun wáganiñu. Gayáraati jájuchuruniwa, ígira jamáwa múarugu

quei jiláaña, siñáti jagúmchaguagüdüniwa. ¹⁰ Le ñflu-muti woúdin, buséntiña wáganiñu jáfaraguniwa jilágubei quei jáfaruni láganiñu Jesúsu jilágubei. Lúnti ítara lúba lan lun gayáraabei lan larijiniwa lubáfu Crístu le wínwabei wádaangiñe. ¹¹ Wagía, sun awánja lan abágarida, yaráfañu wáña lun woúnwen furúmieguaügü wéyu lueígiñe Jesúsu, lun gayára lan larijiniwa libágarí Jesúsu wádaangiñe. ¹² Ítara líña lubeíti, láu yaráfañu wamá lun ouweni lun wíchuguni ugánu jun luágu Wasálbaragüle, resíbi jumúti ibágarí magúmchaditi.

¹³ Lariñajare David tídan Lerérun Búngiu. “Affñetina, ligía nadímurejánbei”, ítara giñéti affñetiwa luágu Búngiu láu méme ligáburi affñeni le meja luágubei David. Ligía wapúrichijánbei luágu. ¹⁴ Lugúndun subúdi wamúti luágu Búngiu lan le ásaaragüdübalin Jesúsu lídaangiñe ouweni, lásaaragüdübalíwa lan gíñe lúnya wabágaridun, úara lúma Jesúsu, ábame lanúgüniwa úara júma ligíbugiñoun. ¹⁵ Luágu jáni fuleísei nasúfurirei sun cátei lun gayára lan jagíbedun ja ánjarubaña lun lareíni Búngiu joun, gíbe jamámuga gíñe íchugutiña eteíngiruni lun luágu lareíni. Ítara lúba iñurúañu lan líri Búngiu.

¹⁶ Ligía máburujan lubeí warúna. Oúwedeina líña wágubu murúsun murúsun, wawáni, tedérebuguduña ságü wéyu. ¹⁷ Ni cáta le wasúfurirubei lídan ibágarí le, lídan le wasáminarun luágu oúnwenbun ugúndani le lúnbei wibíjini yágüta siélu dánme le ñi wamá lúma Crístu lídan luweírigan. Maweírinti lidáani wasúfurirun woun ya ubouágu dan le wasáminarun luágu lúntibei lan dan magúmchaditi wagúndan siélu. ¹⁸ Marítaguntiwa sarágu luágu cátei lánina ubou le, ladúga murúsuraü lan dan ladúrarun. Le uágubei wíchigei warítangun, luágu cátei lánina siélu, ladúga cátei ligía, lúnbei sun dan ladúrarun.

5

¹ Subúdi wamúti lubeíti luágu gayára lan woúnwen lubáragiñe lagíribudun Jesucrístu uboúagun, gayáraati loúnwen wágubu quei teíguadun ában múna weíyaaru. Ánjein asúsereda, subúdi wamúti luágu aráanseeli lan Búngiu lun líchugun ában iséri úgubu woun lun wabágaridun láu, siélu, lun sun dan. Úgubume ligía, mámabei lánina uboú quei ában múna adügútu láu újabu, ábanbei úgubu lánina siélu. ² Buchá wawágu láu úgubu le wawágubei guetó, buséntiwa jamúga tadáurawagún wawáni láu iséri wágubu le lánina siélu. ³ Láume iséri úgubu ligía wawágu, mítaranbádiwa quei uwáni to úati úgubu táu. ⁴ Sun awánja lan abágarida láu úgubu le wawágubei, darítiwa mégeiti luágu, sandígua wagía woúngua láu idijeri. Máma jamúga wabúseeruña woúnwen lun weréderun quei uwáni úouga úgubu táu, le wabúseerubei, lun lasáansiragun wágubu le gagúmuchadibei furése furése lídoun wágubu le magúmuchadibei, moúnwenga wagía. ⁵ Búngiu aráanserubaliwa lun gabágari wamá le magúmuchaditi, áni rúlaali Sífiri Sándu woun queísi larúfudajan luágu ítara lúba lan.

⁶ Gúndaatiwa lubeíti súnwandan, láu sun subúdi wamá luágu sun lan awánjagua lan uboúagu abágarida lídan wágubu, boúgudiñadiwa lan tueí wában yágüta siélu, máma lan lúmañadiwa Wabúreme. ⁷ Ya uboúagu, siñáti waríjini Crístu, gayáaarügüti wafíñerun luágu. ⁸ Gúndaatiwa láu furúmieguarügü cátei le gádaanbaliwa, láu sun jamúga jímein wamáni lun wígiruni ibágari le ya uboúagu lun woúdin agánawa lúma Wabúreme Jesucrístu siélu. ⁹ Ligía wáfaagunbei lun wadúgüni lugúndan Wabúreme súnwandan, ya wagía yebe uboúagu, yágüta wagía yebe siélu. ¹⁰ Lugúndun sun wagía, waráramuba

ligíbugiñe Crístu lun werésibiruni cáda ában le lúnbei werésibiruni, según buíti o wuríbatí lé meja wadúgübei dán meja le ubouágugidiwa.

Ugánu lánina darángiläü

¹¹ Ligía, quei subúdi wabálin lanúfudewa lueí lagúser-agüdün Wabúreme, áfaaguatiwa lun wafíñeragüdüniña sun gürígia. Subúdi láali Búngiu cátawa lan, áni agúra-batina lun gíñe subúdi jumáni. ¹² Mára wadímure-jañaya buídu wawougua, wíchuguña ában cháansi jun lun jasándiragun júngua gúndaañu wáu, lun gayára lan jóunabuniña arúfudajatiña jagánagua ja apántajabaña luágu lubuídun jarúfudagun jóungua bougudi jabíti, áni tídan janígi mabuíduntiña. ¹³ Ánjein weíri lubeí weséri-widun lun Búngiu darí lun warijín camá lúlüñein wáu, ladúga luweírin wínsiñejabu lun Búngiu lasúsereda. Ánjein genége lubálin luágu wesériwiduña lan lun Búngiu láu ában lidíli ichúgü, ladúga luweírin wínsiñejabu jun wadúgei. ¹⁴ Mósu nesériwidun lun Crístu táu sun nanígi lárigiñe larúfuduni luweírin línsiñejabu woun láu loúnwen lídan wafúlasun sún-gubei. Queísigubeirügü jamúga jilá jamá sun gürígia úara lúma dán meja le loúnwen-bei. ¹⁵ Jiláti Crístu jawágu sún-gubei, lun sun lan ja ánjabaña lun jerésibiruni ibágarí lídaangiñe, mámaali lámuga joun guánarügü jabágarida, lun jabágaridun lun Crístu le ouwebei jawágu, sará ligía lídaangiñe ouweni. ¹⁶ Ligía manúgün wabeí ni ában quei janúgün lirájüñü ubou gürígia, según bougudi jabíti. Luágu méja ában dan, barú wamuti meja Crístu quei janúgüni lirájüñü ubou, mítaranjaali guetó. ¹⁷ Le lubeíti lídaanbei ában lúma Crístu, ábanjali gürígia iséri, gumúja sun cátei le

lánina binádu ligáburi, labágariduña ában iséri ibágari lúma Crístu.

¹⁸ Adúga lumúti Búngiu sun cátei le. Gáganiguatiwa meja lúma ladúga wafígoun, ába loúnajani Crístu lun lachíbuni wafígoun, gayára lámuga gamádagua wamá luma. Rúlumuti wadágimanu ligía woun lun waráan-daragüdüniña sun güri-gia lúma. ¹⁹ Le naríñagubei, láu loúnwen Crístu lídan wafúlasun, arúfudati Búngiu ában úma woun lun gayára lan lagídarúniwa wadúnrun luágu wafígoun ligíbugiñe, gayára lámuga gamádagua wamá lúma. Oúnaja lumútiwa lun waríñaguni le joun sun güri-gia. ²⁰ Wayábiña lubeíti queísi wügúriña ja loúnajabaña Crístu, queísigubeirügü jamúga layúmuragun Búngiu guánarügü jun wádaangiñe. Ayúmuraguatiwa lubeíti jun lueígiñe loúbadina Crístu. aráandara jumá lúma Búngiu. ²¹ Madúgünti Crístu ni ában figoú, rúlumuti Búngiu sun lidúnrun wafígoun luágun Crístu lun láu lan lídan wamá ában lúma, lun wachúlürün abágaridei ibágari lánina ísuruni le labúseerubei Búngiu lun wabágaridun.

6

¹ Wagía, queísi ñadágimeintiña úara lúma Búngiu, ayúmuraguatiwa jun lun jarúfuduni láu lubuídun jigáburi luágu máma lan luágu ni cáta jerésibirei lareíni Búngiu jun. ² Laríñajare Búngiu tídan Lerérun.

Nagáambubei bagúajan nun lídan nidáani lun fuleíseijabu nan joun güri-gia,

níderagubadibu lídan nuwéyuri lun nasálbarun güri-gia. Chúlújali lidáani Búngiu lun fuleíseijabu lan joun güri-gia, niján buri wéyu le luwéyuribeí Búngiu lun lasálbaruniña güri-gia.

³ Áfaaguatiwa lun úaragua lan wagáburi lúma wapúrichijan, lueí jamúga jeréderúniwa gürígia lueí jagáambuniwa. Mabúseerúntiwa jamúga wanúgün minébesi lun luwádigimari Búngiu láu wagáburi, ⁴ busénrügütiwa warúfuduni lídan sun cátei luágu esériwidutiña lan lun Búngiu wagía, láu luweírín wagúraasun lun wawánduni asúfuriruni, mégei, lúma lénreengunga. ⁵ Beíjamaadíwa, dáújamáwa, ínchajouátiña gürígia lun jeíbaajaniwa, jéreti wawádigimari lun Búngiu darí lun wasándirun oúnwenbun lubúcha uágu. Reídejadiwa marúmugunga, áfaaga wagía ilámaü. ⁶ Arúfuda wamúti gíñe luágu esériwidutiña lan lun Búngiu wagía láu larúman wabágari, láu lisúbudin linárün Búngiu woun, láu wagúraasun lúma wareíni, láu warúfuduni lubáfu Sífiri Sándu le wádaanbei, láu wínsiñejabu le tímatimaati, ⁷ láu wáni ugánu le lánina inárüni, lúma láu lubáfu Búngiu wádan. Yúsu wamúti lárumatena lubuídun ibágari, dándu lun wóúdin jabároun wáganiñu quei lun waráramuniña dan le jayábin wabároun. ⁸ Níjein dan ibíjatiwa inébesi, níjein dan anábawaguatiwa. Níjein dan adímurejóati buídu wawágu, níjein dan adímurejóati wuríbati. Níjein dan, oúsera jamútiwa quei yéetiña, níjein dan quei wügúriña ja aríñagutiña inárüni. ⁹ Níjein dan, oúsera jamútiwa quei ibídiñewatiña, níjein dan quei subúdiwatiña buídu, níjein dan, agúrabañu wáña lan woúnwen, awánjagua wínwanlu, ígirati Búngiu lun wasúfurirun, lun wafúnrendeirun lídaangiñe, ¹⁰ moúnwentiwa lídaangiñe asúfuriruni ligía. Láu sun níjein lan cátei lun lírudaguagüdüníwa, níjein gíñe ugúndani lúmagiñe Búngiu tídan wanígi. Láu sun gudéme wamá según uboú, aríñagatiwa joun gürígia luágu irisini

inárüñiti le gayáraabei jadáriruni lídan Jesucrístu, láu sun úa lan ni cáta wáma según jarítangun lánigu uboú, íbija wamúti sun cátei lídaangiñe Crístu.

¹¹ Wadújeñu Coríntona, adímurejaadina jun láu furáangu, dará náaru nanígi jun le gumúti, le luweírín jíñsiñe nun. ¹² Masáansiragúñti wínsiñejabu jun, láu sun affñetina luágu sáansigua lan jíñsiñejabu woun. ¹³ Ayúmuraguatina jun quei layúmurangun ában úguchili joun lirájüñü lun jíñsiñejabu jumá woun le gumúti, queísi wínsiñejabu jun.

Aganouáti Búngiu wádan

¹⁴ Magámarida jumá gürígia ja maffñetiña luágu Crístu, lugúndun janúgüba ában íbágarí le múaraanti. Mamádagwati ísuruni lúma wuríbani, siñáti gíñe gamádagua lan larúgounga lúma lubúriga. ¹⁵ Siñáti níjein lan úarani lídan Crístu lúma Máfia, siñáti gíñe lúaradun ában affñeti luágu Crístu lúma ában le maffñeti. ¹⁶ Siñáti gadúnama jamá sándu tídan lúban Búngiu, áni lúban Búngiu le wíñwanbei wagía, quei laríñangun Búngiu guánarügü.

Naganouba jagánagua, eíbuga áume jagánagua, áuba Jabúngiute, jagíame nánigu.

¹⁷ Ligía gíñe laríñangunbei Wabúreme Búngiu.

Furíjuma jagánaguagiñe ja maffñebaña nuágu, díse jumá jaweí, líña Jabúreme.

Mádaragua jumá júngua lídoun le wíyebei.

Ábame nerésibirunün,

¹⁸ ábame ában nan úguchili jun,

jugúyame nirájüñü, líña laríñangun Jabúreme, le Súñti Gabáfu.

7

¹ Ítara líña lubeíti, nidújeñu jínsiñetiña nun, niján buri dimúrei le líchugubei Búngiu woun. Ligía lúnti lubeí wachíbuni sun luwúyeri iwíyeni wawáriu, dándu lueí wágubu quei tueí wawáni. Áluaja wamá lun jarúma lan wémeri le gumúti lúma Búngiu, ladúga luweírín inébesei le wawágubei lun Búngiu.

Lasáansiragun jagáburí Coríntona

² ¡Rújuma ában ubáraü woun tídan janígí! Madúgüngidiwa dáñu lun ni ában, maríbadagüdün wagía ni ában, mayéedagun. ³ Mára nariñaguñein le lun níchugun jidúnrun, lugúndun queí buga nariñaguni jun, tídaañadün nanígi, lídaañadiwa ában ínsiñejabúni le mébejati, lídan yebe ibágari o lídan yebe ouweni. ⁴ Weírítí naffíñen lúma nugúndan jáu, labádinagua sun le nasúfurirubei, sandítina dúgüdaguaü, áni buin níña gíñe láu ugúndani, jueígiñe.

⁵ Lúmagiñé meja wachúlürün Macedónioun, meméraagüngidiwa, darírügütiwa lénreengúnga lídan sun fulásu geyégua wáu, geyéguati wuríbu wáu, weírítí wadíjeridun juágu. ⁶ Ánjeinti Búngiu, le íchugubei gurásu joun ja magúraasunbaña, ába líchugun gurásu woun láu lachúlürün Títo, ⁷ áni mámarügü láu lachúlürün, lugúndun gíñe gagúraasun lan juágu. Aríñagati woun luágu luweírín jabúseerun jaríjiniwa, abájüdagua ligía woun luágu írúni le juágubei luágu le asúseredubei lúma luágu luweírín jabúseerun lun jóúdin láu nerérun jun. Ábatima nagúndaarun láu líra.

⁸ Láu sun jírugua jumá tadúga gárada to nabúrújaboun jun, maságüríjaantina luágu, guetó. Aságüríjatiná meja furúmiñe láu nasúbudiruni luágu jírugua jumá tadúga

gárada tugúya luágu murúsun dan. ⁹ Guetó gúndaatina, máma ladúga jírudagun, ladúga sáansiguagüda láni íruda-guni ligía jigáburi. Áfaga jumúti íruni ligía lídan ában igáburi le áubei lagúndaara Búngiu, ítara líña lubeíti madúgüntiwa ni murúsun dáñu jun. ¹⁰ Lugúndun dan le wáchugun úma lun Búngiu lun layúsuruni íruni le wawágubei ladúga luríban wagáburi lun lasáansiraguni wagáburi, barú lumútiwa lídoun asálbaruni le magú-muchaditi, maríbaanti íruni ligía woun. Ánjein wanúga íruni ligía queísi janúgüni lirájüñü ubouú, magáragunga wagía lun Búngiu, lanúgübadiwa lídoun féridi lun sun dan. ¹¹ Awánda jumúti íruni queísi labúseeruni Búngiu, áni jaríja jumeíti le asúseredubei guetó lídaangiñe jawánduni íruni ligía! Tadúga gárada tugúya, ába jatátirun asáminara buídu cába lan jadúga láu wügúri le afígoun-jabei jagánagua. Arúfuda jumúti luágu magúndan jumá láu figouú le ladúgübei, áni gáñitün luágu busíganu le líchugubei jun, janúfudetün lueí jamuga jabeichúniwa lueígiñe. Ába jabúseerun jaríjinina lun nasúbudiruni jín-siñejabu nun. Weíriti jabúseerun lun jadúgüni le richábei, lun jabeíchuni le adúgübalin figouú, adúga jumáali sun le lúnbei jadúgüni lun jaráanseruni cátei le. Madún-runjadün guetó. ¹² Dan lubeíti le nabúrüjanbarun meja gárada tugúra jun, mámadügüya jamúga ladúga nasáminaruña lan sarágu luágu gürígia le adúgübalin wuríbani, ni luágu le asúfurirubalin lueígiñe, nabúrüjanbarun lun geféen júma ligíbugiñe Búngiu luágu luweírín jínsiñejabu woun. ¹³ Ligía ragúguaadiwa lubeí woúngua.

Lánwoun sun gurásu le barú wamáalibei juágu, oún-wenbun wagúndan láu waríjini luágu gúnda lan Títo,

íderagua jumáli sun jugúya lun lasándirun darángiläü. ¹⁴ Adímurejatina bugája buíti juágu lun Títo, áni gúnfuli jumúti nerérun juágu. Quei sun lan le aríñaga wamáalibei jun, inárüni, ítara líña gíñe inárüni lan le waríñagubei lun Títo, luágu gunda wamá jáu. ¹⁵ Áni weíritimaati jínsiñe lun dan le larítangun luágu jadúgüni sun jugúya le lamúriajabei júma, lúma luágu jerésibiruni láu ában inébesei lúma idíjeri lueí jamúga jemégeiruba lan lídan jagúnfulirun láu lerérun. ¹⁶ Gúndaatina láu gayára lan nafñerun juágu le gumúti.

8

Wíchugun joun gudémetiña

¹ Guetó, nidújeñu, buséntina nabájüdagun jun luágu lareíni Búngiu joun tílana sun ligílisi buri to louúbawaguboun Macedónia. ² Láu sun ában lan oúnwenbun oúchwaguni lun jafíñen lénreengúnga le jadárirubei, gúndaatiña buídu, áni láu sun gudéme jamá, rújaña lídan jíderawagún ja gudémebaña Jerusalén camá jamuga rísitiña. ³ Geféentina luágu rújamaali lan sun le jayáraabei láu sun tarúman janígi, ru jagía sügú láu lé yebe jayáraabei. ⁴ Ayúmuraguatiña sarágu woun lun wígiruniña lun jíchuguni jafáran lídan jíderawagúniwa idújeñu lueígiñe Jesucrístu. ⁵ Adúgatiña sügú láu lé yebe wagúrabubei jadúgün, furúmiñe, ába jedéregeragun jóungua le gumúti lun Wabúreme Jesucrístu, lárigiñe ába jedéregeragun jóungua woun, queísi lugúndan Búngiu. ⁶ Weíriti jabúseerun jíchugun, darí lun wayúmuragun lun Títo lun lagíribudun júmoun lun gayáraabei lan lagúmuchaguagüdüni labúdajoún seínsu lé meja lagúmeserubei jídan. ⁷ Jugúya ubáraübei lídan sun cátei —lídan jafíñen, lídan jisúbudin luágu Lerérun

Búngiu lúma jubáfu lun jarúfudajani furáangu joun ámu, lídan jabúseerun jesériwidun lun Crístu, lúma lídan ínsiñejabuni woun—lúnti lubeíti gíñe ubáraü jumá lídan ídejani le.

⁸ Máma naríñaguñein le jun quei ában gumádi, busén-rügütina jasúbudiruni jabúseeruni ja jíbiri jídejan, lun gayáraabei lan gíñe jarúfuduni jínsiñejabu láu jíchugun táu sun janígi quei jagía. ⁹ Jarítagua jumá luágu lareíni Wabúreme Jesucrístu woun. rísiti bugája dan le siélu lan, ába lagúdemedun láu liábin ubouágun ladúga lín-siñejabu woun, lun gayáraabei lan wayábin lun warísidun lídaangiñe lugúdeme.

¹⁰ Luágu jáni fuleísei naríñagei narítangun jun luágu cátei le. Gumésetün buídu lídan írúmu le ásügürübei, má-marügü láu jatátirun abúdaja seínsu joun, adúga jumúti gíñe táu sun janígi. ¹¹ Guetó lubeíti, ítara méme jumá darí jagúmuchuni abúdajani luágu, láu méme ugúndani lé meja juágubei lúmagiñe furúmiñeti, íchigeina según le júmati. ¹² Lugúndun ánjein íchiga ában gürígia sun le liyáraati según le lúmabei, láu sun lugúndan, gúndaati Búngiu láu, áni resíbi lumúti le líchugubei gürígia ligía, mamúriajan lumúti Búngiu le úati jáma gürígia.

¹³ Máma lun jáfagun mégei ladúga jíderagun ámu, ¹⁴ le busénwabei, lun ñi lan úarani jídan. Guetó, níjein júma lun jabuínchagüdüni le jemégeirubei ámu, lídaanme ámu dan, níjeinbei jáma lun jabuínchagüdüni le jemégeirubei. Ítara lúba ñi lan úarani, ¹⁵ quei taríñagun Lerérun Búngiu. “Le gíbebei úma, mígiragunti lúma, le míbebei úma, memégeirunti lun.”

Tító jáma líbirigu

¹⁶ Teínqui numúti Búngiu luágu líchuguni ayúmajani méme le líchugubei nídoun tídoun lanígi Títo lun líderagunün. ¹⁷ Gúndaati Títo lúnya lídin aríjaün quei namúriajani lúma, áni affñetina luágu weíri lan labúseerun lúnya laríjinün darí jamúga lun lídin láu láni lúngua maríña-gunga áu ni cáta lun.

¹⁸ Úara lúma Títo, wóunajaña ában idújei le uágubei buídu lan jadímurejan tílana sun ligílisi, luágu lubuídun luwádigimari lun labúruchagun ugánu luágu Wasálbaragüle. ¹⁹ Áni mámarügü líra, anúadaja jamúti gíñe tílana buri ligílisi idújei ligía lun ladúgün weíyaasu wáma lun líderagun lídan loúndarún seínsu le. Wadúgüñein wadágimanu le, le lánina ídejani, lun wíchugun ugúndani lun Búngiu, lun gíñe warúfuduni luágu busén jamá affñetiña lun jíderaguniña jadújeñu ja gudémebaña. ²⁰ Waráanseruñein sun cátei lébei lun míchugun wamá lúgaaru lun ladímurejóun wuríba wawágu lueígiñe loúndarun seínsu le wadúgübei. ²¹ Wáfaaguña lun wadúgüni sun cátei láu arúmani, mámarügü ligíbugiñe Wabúreme, jagíbugiñe gíñe gürígia.

²² Wóunajaña gíñe ábanya jádaangiñe wadújeñu lúma Títo lúma le ában. Wügúri le, arúfuda láalibei luweírín labúseerun lesériwidun lun Crístu woun lídan sarágu luwúyeri, guetótima láu oúnwenbun affñeni le luágubei luágu jíchuguba lan sarágu seínsu láu sun jugúndan. ²³ Le álügüdajati libúgürü Títo, aríñaga jumá lun luágu nouba lan, luágu luwádigimariña lan núma lun wesériwidun jun. Ánjaña álügüdaja jabúgürü biáma idújeñu lueígiñe Jesucrístu ja lúmabaña, jaríñagame joun luágu jóunajan lan tílana ligílisi buri, luágu jiñúragüdüñein lan líri Crístu láu lubuídun jagáburi. ²⁴ Ítara líña lubeíti, resíbi jumáña láu ában ínsíneni le tímatimaati lun gayáraabei lan jaríjini

wügúriña jagía luágu inárüni lan lubuídun werérun juágu, áni lun gíñe jasúbudirun sun jíbiri tílana buri ligílisi luágu ínsiñejabuni le juágubei jádaangiñe wügúriña jagía.

9

LouNDARÚN SEÍNSU JOUN IDÚJEÑU JA GUDÉMEBAÑA

¹ Luágu louNDARÚN seínsu joun idújeñu lídan affñeni, memégeirunwati lun nabúrújan jun, ² lugúndun subúdi náali lubuídun jugúndan lun jídejan. Súnwandan nariñagun joun louBawaguna Macedónia láu ugúndani luágu jugúya lan Acáyana aráanseñu jíña lan lun jídejan lúmagiñe lídan irúmu le sügújalibei, áni jibe-ágei Macedóniana ragújaña gíñe dúgüdaguaü láu jagáambun luágu luweírín jáfaagun luágu ídejani le. ³ Láu sun líra, nouñajaña idújeñu jun nubáragiñe lun jaráanseruni luáguti labúdajóun seínsu, lun mámabei lan iyéeni, buíti le nariñagubei juágu libúgürü cátei le, lun abúdajóuali lan sun seínsu lubáragiñe nachúlürün jumóun, ⁴ ñúdüdügü jañeín jádaangiñe Macedóniana núma, jadáriraünme maráanserunga. Líchuguña jamúga líra busíganu woun, júntima, lárigiñe rúwamaali lan sarágu wafíñen juágu. ⁵ Ligía narítangunbei namúriajan jáma idújeñu ja lun jóúdin bisídaün nubáragiñe, lun gíñe jíderagunün abuin-chagüdei seínsu le uágubei jariñaga jóúndarun. Ítara, aráanseñu lúba seínsu le jóúndarubei lun jaráfuduni jareíni, máma quei ában cátei le lúnti wafósurunün luágu.

⁶ Jarítagua jumá luágu cátei le. Le louguati lábunagun, louguabei gíñe lalúbajan, le gíbeti lábunagun, gíbebei gíñe lalúbajan. ⁷ Cáda ában jádaangiñe, lúnti líchugun queísi ligáburi larítangun, máma láu magúndani ni ladúga aríñawagúa lan jun lun jíchugun, lugúndun jínsiñejabuti Búngiu lun le íchugubei láu ugúndani. ⁸ Gayáraati

líchugun Búngiu sun luwúyeri abíniruni jun gñbe, lun ñi lan le jabúseerubei júma súnwandan lun jabágaridun, ñi ligíame gíñe sarágu júma lun jídejan. ⁹Tariñajare Lerérun Búngiu luágu gürígia le íchugubei sarágu.

Rújali sarágu joun gudémetiña,

áni reídeiti cátei buíti le ladúgübei lun sun dan.

¹⁰ Búngiu, le íchugubalin flaü lun lábunún, ában lalúbajagüdún sarágu lídaangiñe lun gayára lan weígin buídu, líchuguba gíñe jun lun gayáraabei lan jedéweejan sarágu joun gudémetiña queísigubeirügü flaü le ábunúbei. Ábame laweíridagüdüni Búngiu murúsun fuleísei le jadúgübei joun, daríme lun jabíjin oúnwenbun abíniruni lúmagiñe Búngiu queísi ában oúnwenbun alúbajani. ¹¹ Jugúya, jibíjuba sarágu súnwandan lun gayáraabei lan jíchugun sarágu, áni dánme le jerésibiruni wadújeñu seínsu le lúnbei jóunajani joun wáma, weírubei jateíngiruni Búngiu. ¹² Lugúndun láu wíchuguni íderawaguni le joun wadújeñu, máma wíchiga rügúñein seínsu le jemégeirun joun, wadúgüña gíñe lun jíchugun sarágu eteíngiruni lun Búngiu láu líra. ¹³ Jíchuguba uweíriguni lun Búngiu lugúndun arúfuda lumúti ídejani le joun luágu adúga jumáni le lubeíbei Crístu, jíchuguba gíñe uweíriguni lun Búngiu luágu íderawaguni le jíchugubei joun lúma joun súnqubei. ¹⁴ Ábame jayúmragun lun Búngiu juágu láu sarágu ínsiñejabuni jun luágu luweírin lareíni Búngiu le larúfudubei jídaangiñe. ¹⁵ Teínqui wáña lun Búngiu, luágu rújali lan ában oúnwenbun cátei woun le siñá wabeí adárira dimúrei le buídurügüti ubuídun lun wadímurejan luágu! Cátei ligía, Liraü.

10

Lubáfu Páblo queísi apóstolu

¹⁻² Aríñawagúati luágu gudéme gu nan dan le júma nan, ánjein lan dan le díse nan jueí, derégüda lan nouserun júma. Áu Páblo, ayúmuraguatina jun láu ában únabuni lúma ában areíni líbe le larúfudubei Crístu, lun mafósurun jubádina lan lun narúfuduni nubáfu láu nafáyeigüdünün luágu wuríbati le jadúgübei, dánme le nachúlürün júmoun. Sáansi jumeí ligáburí jarítangun wawágu, jugúya le aríñagubei luágu lun lan waríjin cába lan waságara lídaangiñe wesériwidun lun Crístu. Ánjein madúgün jumá, aráansetina lun nagágibudangun júma. ³ Inárüni luágu ubouáguna wamá láu sun jadébilin güri-gia ubouáguna, máma queísi wügüriña lánina ubou le wawúribuja luágu wuríbani. ⁴ Máma ubouáguna áruma to áboun wawúribuja, larúmate Búngiu wayúsuruboun lun tagúnrinchangun érei. ⁵ Ítara líña lubeíti, láu lubáfu Búngiu güriñgua wamúti sun arítangun le múaraanbei lúma linárün Búngiu, lúma sun cátei le abúseerúbei leréderuni lasúbudirúniwa Búngiu. Sun gíñe jasáminan güri-gia ubouágu rúwamuti lábugiñoun lubáfu Crístu lun lúaraduba lan láu le lubeíbei. ⁶ Áni lári-giñe jíchaangun jún-gua le gumúti lábugiñoun lagúmadijan Crístu, aráanseñu wáña lun wasúfuriragüdüniña ja magáambadigiñabaña lun.

⁷ Barú jumuti cátei quei larijiniwa bougudigiñe libíti. Aríñagatina jun luágu ánjein lan chou rugua lubeí ában güri-gia lúngua luágu lánigu lan Crístu, lúnti gíñe lasúbudiruni luágu ítara méme líña lan lánigu wamá gíñe Crístu. ⁸ Fágua jarítangun luágu néredun murúsun lueí le lubúdubu luágu nubáfu queísi láni Crístu apóstolu, úabei nibúsigari nan luágu líra, lugúndun Búngiu guánarü rúlaali ubáfu le nun lun nawáanseragüdünün lídan cátei lánina Búngiu,

máma lun nagúnrinchaguni jaffñen, queísi jadúgüni arúfudajatiña jagánagua guetó. ⁹ Mabúseerúntina lun jarítangun luágu náluguña lan nebélaagüdün anúfudei jídoun táu nigáradan. ¹⁰ Aríñagatiña náganiñu luágu abúrija nánun gárada queísi ában güriña láuti sarágu ubáfu, áni derégúdatí nege nerérun jun tídan, dan le júma nan, débilitiná nege, áni mínsiñegu lán nege ligáburi nadímurejan. ¹¹ Furúmieguaügü le aríñagubalin cátei le, lúnti gíñe lasúbudiruni luágu ítara lan quei nubeí láu dimúrei díse jueí, ítara núba lan gíñe dánme le júma nan.

¹² Míchaaguntiwa wóungua jámoun ja adímurejabaña buídu jawóungua, mítaraantiwa quei jagía. Jagía, adúgatiña ában libídiouniga áu láu jamísuraagun jóungua láu guánarügü jamísuraagüle luma láu jíchaagun jóungua jámagua. ¹³ Wagía, mapántajaanbadiwa luágu wawádigimaridun lun Búngiu lídan ában fulásu le ñílu-muti míchugun lan Búngiu úma woun lun wesériwidun lun ñi, queísi jadúgüni arúfudajatiña jagánagua guetó. Búngiu arúfudubalin lébeja fulásu le lúnbei wawádigimarini lun, áni ligía ánjarubei lun wachúlürün júmoun ubúrugun Corínto. ¹⁴ Ligía mídin wabeí sügü láu le labúseerubei Búngiu wadúga lídan le wáfaagun lun wíder-agunün, ladúga wagía anúgübalin ugánu luáguti Crístu jun furúmiñe. ¹⁵ Mapántajaantiwa láu wadágimanu le jadúgübei ámu, camá jamuga wadúga. Agúrabarügütiwa lun quei lan lagánwoundun jaffñen, gayáraabei lan wawádigimaritima jagánagua, súnwandan quei lugúndan Búngiu. ¹⁶ Lárigiñeme, jarítaguatiwa wadíseduntima lun wapúrichijani ugánu lánina asálbaruni lídan buri fulásu le díseti jueí, le ñí lumuti magáambungiña lan luágu Crístu, lueí wapántajan luágu wadágimanu le jadúgübei ámu,

camá jamuga wadúga.

¹⁷ Le busénti ladímurejan luágu uweíriguni, ladímureja luágu luweírigun Crístu, máma luágu luweírigun guánariü. ¹⁸ Lugúndun gürígia le buídubei, máma le adímurejabei buídu luouúgua, le uágubei buídu lan ladímurejan Wabúreme Crístu, ligía buídubei.

11

Páblo jáma yéetiña ja aríñagubaña luágu apóstolugu jamá

¹ ¡Buséntina jamúga lun jawánduni libídiouniga náu murúsun! Awánda jumá, ² lugúndun eméendütina jáu láu ában eméendüni le lúmagiñeti Crístu, lueí jamuga jígiruni Crístu. Áu asúbudiragüdúbalin Crístu jun, ába júaradun lúma, áni le nabúseerúbei, lun gayáraabei lan nedéregerunün lun quei ában irájü jarúmatu to amárieidutu lúma ábanrügü wügúri. ³ Ítara quei layéedunun Máfia Éva, janúfudetina lueí gíñe jígiraguagüdün júngua lun jeyeedün lídan jarítangun, lueí jesériwidun lúnrügü Crístu táu sun tarúman janígi. ⁴ Naríñagubalin le, ladúga resíbi jumáaña ja ñúbintiña adímureja iyéeni jun luágu Crístu, áni bulfeiguatün lueí cátei inárüniti le warúfudajabei jun. Resíbitün gíñe ában espíritu láu ugúndani ámu lueí Sífiri Sándu le resíbi jumáalibei láu warúfudajan jun, resíbitün gíñe ában ugánu lánina asálbaruni jámagiñe le ámu lueí ugánu lánina asálbaruni le agáamba jumáalibei wámagiñe. ⁵ ¡Affíñetina luágu múnabun nan sügú jáu súper-apóstolugu ja jafálarubaña! ⁶ Fágua ibídiouguati láu ligáburi nadímurejan, mabídiounigati láu nisúbudin, áni arúfuda wamáali le jun súnwandan lídan sun le adúga wamáalibei.

⁷ ¿Ódi wuríbati nadúga napúrichijani ugánu lánina asálbaruni jun magúburajanga áu ni cáta,

ú nabudaguagüda núngua ítara lun niñúragunün lídaangiñe binádu jigáburí? ⁸ Barútina seínsu jámagiñe tílana ámu buri ligílisi láu nerésibiruni le jafáyeirubei nun, lun nayúsuruni esériwida jun magúburajanga naün. ⁹ Áni dan lé meja níjein lan nemégeirun dan le júma nubeí, merédetina quei ijúrúgu lun ni ában, idújeñu ja ñúbinbaña Macedóniagiñe, jagía íchugubalin le nemégeirubei nun. Ítara líña náfaagun lun mámabadina lan ijúrúgu jun lídan ni cáta, áni ítara méme lúba nadúga. ¹⁰ Ítara quei choúru náni luágu subúdi náni linárün Crístu, ítara líña gíñe nasúbudiruni luágu manúgübadina lan seínsu lúmagiñe ni ában lídan sun Acáya, lueí jamuga lagídarúniwa lébuna ugúndani le nuágubei, lun gayára lan nesériwidun jun magúburajanga. ¹¹ ¿Cásan uágu nadímureja ítara? ¿Ladúga funásan jimísiñe nun? Subúdití luweírín jínsiñe nun lun Búngiu.

¹² Nadúga mémebei le nadúgübei lun míchugun nan lúgaaru joun arúfudajatiña jagía ja áluajabaña lun gayáraabei lan jariñagun luágu ítara méme líña lan jesériwidun jun queísi wagía. ¹³ Mára Crístu óunajabaliña yéetiña jagía jagánaguóun láu sun jafámurun camá lánigu Crístu apóstolu jagía. ¹⁴ Áni máma cátei terénchati le, lugúndun Máfia guánarügü arúfudaguati lúngua quei ánjeli le íchugubalin larúgouna, ¹⁵ ligía giñéti jafámurubei ja esériwidubaña lun queísi gürígia ja adúgütiña buíti. Wel, lachúlürüba wéyu lun jerésibiruni le jadúnabei luágu wuríbani le jadúgübei.

Lasúfurirun Páblo luágu lesériwidun lun Crístu queísi apóstolu

¹⁶ Naríñaguñaya jun. Úa la ni ában arítaguti luágu ladúga lan lúlü lan náu nadímurejanbei jun ítara, ánjein jarítagua jubálin ítara, ígira jumána lun nadímurejan jun quei ában lúlü táu, lun gíñe gayára lan napántajan murúsun. ¹⁷ Dan le nadímurejan buíti nuougua, madímurejaantina láu ában únabuni quei ligáburí ladímurejan Crístu, nadímurejan quei jadímurejan ibídiouguatiña áu. ¹⁸ Queísi japántajan arúfudajatiña jagánagua láu buri cátei le lánina uboú le, napántajaba gíñe. ¹⁹ ¡Quei lanárimebei lichú jáu, awánda jumútiña lúlü táu láu ugúndani! ²⁰ Lugúndun awánda jumútiña ja afósurubalün lun jesériwidun joun, jáma gíñe ja aságarubalin le júmati, ja anúgübalün jánime, ja oúserubalün quei ni cáta, ja agáyujabaña jigíbuagun. ²¹ Láu sun nibúsigari nan lun nariñaguni, ¡weirití buga wedébilin lun wadúgüni cátei líra!

Ánjeinti le uágubei gayára lan janáangun jóungua, gayáraati gíñe nanáangun núngua luágu (nadímurejaña méme queísi ában lúlü táu). ²² ¿Jarásan Hebréona jagía? Áu sun. ¿Linásiñuna Israél jagía? Áu sun. ¿Linébaanfaangu Abrahám jagía? Linébaanfan gíñe áu. ²³ ¿Esériwidutiña lun Crístu jagía? Sügútimaatina jáu láu sun nadímurejaña lan queísi ában lúlü táu dan le nariñaguni. Nádágimeinjaadina sügú jáu, beíwaadina sügú jáu, dáüwaadina sügú jáu, sarágujali weíyaasu yaráfa nan lun noúnwen. ²⁴ Seíngüjali weíyaasu jabeíchunina juríu láu darándi-néfu beíti. ²⁵ Úrüwa weíyaasu jíchaagun Rómana wéwe nuágu, ában weíyaasu jachúragun juríu dúbü nuágu. Úrüwa weíyaasu tabúluchun ugúnein to ídaanboun náfayaja náu, ában weíyaasu sügútina ában áriebu

lúma ában wéyu anágü baránaja lárigiñe tabúluchun ugúnein náu. ²⁶ Aweíyasujaadina sarágu luágu luwádigi-mari Wabúreme, áni luágu buri weíyaasu ligía daríguaadina núngua lídan pelíguru dúnarugu, jádan jíwerutiña, jádan nupaísanu, lúma jádan teréncha. Daríguaadina núngua lídan pelíguru ubúругu, áraabu, lúma baránaja, lúma lídan pelíguru jádan güri-gia aríñagutiña luágu idújeñu jamá lueígiñe Jesucrístu, le jayéeni. ²⁷ Deréti nuwádigidimaridun láu sarágu lénreengúnga, reídeijadina marúmugunga sarágu weíyaasu, súfurijadina ilámaü lúma mágürabu, ayúnaraadina gíbe, súfurijadina lidíliga lúma tilóúgua anáanguni.

²⁸ Bougudi lueí buri cátei le lúma buri ámu cátei, ságü wéyu nasándiruni lijürü nidíjeri jawágu tílana sun ligílisi. ²⁹ Ánjein débili lubeí ában güri-gia, sandítina camá jamuga áu débilibei. Ánjein áburuja ában güri-gia lídoun figou, weíriti nigárigu luágu. ³⁰ Ánjein lúnti lubeí napántajan lun gayáraabei lan jerésibirunina queísi apóstolu, napántajaba láu buri cátei le, le arúfudubalin nidébilin. ³¹ Búngiu, le Lubúngiute áni Lúguchi Wabúreme Jesucrístu, le únbei lúnti lan líchugúniwa uweíriguni lun sun dan, subúdi lumúti luágu inárüni lan naríñagubei. ³² Dán meja le ubúругu nubeí Damásco, ába líchugun gumádimati le esériwidubei lun urúei Arétas oúnigirutíña luágu buri lubéneri fulásu ligía lun janúgünina adáúra. ³³ Ába jaráriragüdünina numádagu lídan ában faníñe lídaangiñe ában funédere láni lubárierun ubúругu, ítara líña neséfurun jájaburugugiñe náganiñu.

12

Labájüdagun Páblo luágu buri cátei le larúfudubei Jesucrístu lun

¹ Magáñeirunti gürígia ni cáta láu ladímurejan buídu luouúgua. Láu sun líra, nabájüdagua jun guetó luágu buri cátei lé meja larúfudubei Jesúsu nun. ² Catoúrusu irúmu guetó lueígiñe nanügúniwa lídoun lúrüwan siélu, áu le affínebei luágu Crístu. Ibídiñeti nun ánjein láu sun lubeí nógubu nídin, lúmoun máma lan láu, Búngiu asúbudirubalin. ³ Subúdi numúti luágu barúwa nan lídoun lúrüwan siélu, le méme gírubei paraíso, ibídiñeti nun ánjein láu sun lubeí nógubu o máma lan láu sun nógubu, Búngiu rügúñein asúbudirei. ⁴ Ñi siélu, arúfudati Búngiu cátei nun lé buri uágubei siñá lan nadímurejan ni ca un ladúga arámudaguati buri cátei ligía lueí jasúbudin gürígia. ⁵ Gayáraati jamúga napántajan luágu naríjini buri cátei líra, láu sun líra, siñáti napántajan nuouúgua, nadímurejanrügü luágu luweírin mabáfu nan nurúmawagua. ⁶ Láu sun ánjana lan jamúga busén nadímurejan buídu nuouúgua, máma jamúga libídiouniga áu líra, lugúndun inárüni lan jamúga le naríñagubei luágu le asúseredubei nun. Madúgün nubeí lun úa lan ni ában anügütina weíri sügú láu laríjinina o sügú lan láu le lagáambubei naríñagun.

⁷ Buídu buríti bugája cátei lé buri larúfudubei Búngiu nun siélu darí jamúga lun gayára lan napántajan luágu. Lun mámabei lan lúba, ába líchugun ában sándi nuágu camá jamuga ában jíyu charúñu nuágu, liábin quei ában lumégen Máfia lun lasúfuriragüdüinina. ⁸ Úrüwaali weíyaasu namúriajan lúma Nabúreme Crístu lun lagídaruni sándi ligía nueí, ⁹ laríñaga Nabúreme nun. “Anájein búma láu nínsiñejabu, áni buídurügüti líra lun bawánduni sun asúfuriruni, buítimaati laríjín nubáfu jawágu gürígia dan le débili jamá.” Gúndaatina lubeíti láu nidébilin, lun larúfuduni Crístu lubáfu nuágu. ¹⁰ Ligía

nagúndaarúnbei láu débili, anabúni, mégei, eíbaajóuni, lúma buri lénreengúnga le nasúfurirubei luágu nesériwidun lun Crístu, lugúndun dántima le débili nan, weíriti-maabei nasándiruni lubáfu Crístu nuágu.

Lidíjeri Páblo jawágu tílana ligílisi Coríntona

¹¹ Ábanjadina lúlü táu láu nadímurejan buíti nuóúgua, áni jugúya adúgagüdúbalin nun, lugúndun jugúya yebe lúnbei jadímurejan buídu nuágu, máma áu. Múnabuntina sügú jáu súper-apóstolugu ja jafálarubaña, láu sun ni cáta nan. ¹² Lídan wadágimanu le nadúgübei láu sarágu gurásu jagánagua, arúfudúati láu seíni lúma miláguru weíriti le nadúgübei luágu ában lan apóstolu tímatimaati áu. ¹³ Mouserun numútün únabu jaweí tílana tíbiri ligílisi, ánjein gubeírügü láu lubeí meréde nan quei ában ijúrügu jun. ¡Ferúduna jumána luágu líra!

¹⁴ Guetó aráanseedina lun nídin bisídaün lúrwun weíyaasu, áni mámabadina ában ijúrügu jun. Máma náluguñein le júmabei, jugúya nálugubei lun jederegeragun júngua le gumúti lun Crístu. Ítara jíña nun queísi isáanigu, áni agúbürigu lúnbaña jóundarun seínsu jabá jasáanigu, máma isáanigu jabá agúbürigu. ¹⁵ Nagástarubei le númabei láu ugúndani juágu, daríme lun níchaagun núngua le gumúti luágu jufúleisein lun gayáraabei lan jeíbugun buídu lúma Crístu, láu sun genége láni luágu dántima lan le jínsiñe jumá nun, mínsiñetimaatina jun.

¹⁶ Añájein, láu sun subúdi jamáni luágu meréde nan quei ában ijúrügu jun, aríñagatiña luágu barú nan seínsu jumagiñe lídan ámu luwúyeri láu íbíbuni. ¹⁷ ¡Ayéeda numútün funági láu ában jádaangiñe gürígia ja nouñajabaña jun lun lanúgüni seínsu jumagiñe nubá?

¹⁸ Amúriajatina lúma Títo lun lídin bisídaün, oúnaja áu ában idújei lúma. ¿Yéegua lumútün funági Títo? ¿Ma ában láu woúserun wagía biángubei, áni ában méme Sífiri Sándu abúgurubalíwa?

¹⁹ Fágua jarítaguatün luágu weséfuraguña lan woúngua jigíbugiñe, máma líña. Lubáragiñe líra, wadímurejaña ligíbugiñe Búngiu queísi lánigu Crístu. Sun le aríñaga wamáalibeí, waríñaguñein lúnrügü jawáanserun lídan jeíbugun lúma Búngiu, nidújeñu jínsiñetiña nun. ²⁰ Nidíjeritina lueí dan lánme nídin aríjaün, fágua madárirun nubádün agáburida queísi nabúseerun jamúga nadárirunün, ábame magúndaanbadün lan láu ébechuni le lúnbei níchuguni juágu. Nidíjeritina lueí nadárirunün ageíndagua, láu gimúgaü, lúma igáñi tídan janígi, láu jáfaagun lun jawáanserun láu júnabudagüdüniña jidújeñu lueígiñe Jesucrístu, láu marásualugu, agúseragüdüña jidújeñu, láu pántaü, lúma lídan chagáguaü. ²¹ Nidíjeritina lueí lídan lánme nídynya bisídaün, lanúgagüdünina Nubúngiute busíganu jáu, lueí gíñe nayájun jawágu sarágu jídaangiñe ja afígounjañabaña lúmagiñe binárü áni mígirun jamágili iwíyei, salúfuri, lúma buri ámu luwúyeri wuríbani.

13

Ewéridijani lúma lagúmujoún buri mábugaü

¹ Nijánme lúruwan weíyaasu nídin bisídaün. Dánme le nachúlürün júmoun, lagúseragüdúwaba cáda ában le gadúnrunti ánjein añájein lubeí biáma o úruwa geféentiña luágu lidúnrun. ² Luágu meja libíaman nuweíyasun júmoun, wéridi numútiña meja ja adáagubaña wuríbani lun jasáansiraguni jagáburi. Láu sun díse nan jueí guetó, nariñaguñaya joun sun ja asígirubaña adáagua wuríbani,

luágu dánme lan nídin bisídaün lúruwan weíyaasu, nasúfuriragüdübaña lan láu ában érei weíriti. ³ Narúfudubeiti jun luágu adímureja lan Crístu nídaangiñe. Áni medébilinti Crístu lídan ligáburi louuserunün, arúfudarügü lumúti luweírin lubáfu jagánagua. ⁴ Inárüni luágu jilá lan luágu gurúwa queísi débiliti, ába labágaridun láu lubáfu Búngiu. Débilitiwa gíñe queísi ligía dán meja le laganounbei ya ubouágu, áni quei sará lan Crístu lídaangiñe ouweni láu sun lubáfu Búngiu luágu, wachúlürüba júmoun láu sun lubáfu Búngiu wawágu ladúga lídaañadiwa lan ában lúma Crístu.

⁵ Joucháguá jumá júngua lun jaríjini ánjein lánigu jubeí Crístu le tímatimaati, joucháguá jumá júngua, mouchugua jumána. ¿Ibídíñeti jun luágu níjein lan Crístu jídan ánjein afíñe jubeí le tímatimaati luágu? ⁶ Agúrabatina jasúbudiruni luágu afíñe wamá luágu Crístu le tímatimaati, áni níjein lan agánawa wádan láu sun lubáfu, ⁷ ladúga mabúseerun wamá warúfuduni wabáfu quei apóstolugu láu wasúfuriragüdünün luágu luríban jigáburi. Busénrügütiwa lun buídu lan jeíbugun lúma Búngiu láu sun jamúga ígirúa wamá marúfudunga wabáfu quei apóstolugu. ⁸ Dan rügüñein múaran lan lagáburidun gürígia lúma linárün Búngiu, labúseerúa larúfudúniwa nubáfu queísi apóstolu lun nasúfuriragüdüni gürígia luágu lifígoun, dan le buídu lan jóudin lúma Búngiu, mabúseerúnwati narúfuduni nubáfu láu abeíchuni. ⁹ Gúndaatina lun naganoun quei mabáfuti ánjein buídu lubeí jigáburi, áni wayúmuraguamémeba lun jíabin lun jabuídurun le gumúti. ¹⁰ Nabúrújañoun gárada to jun lubáragiñe nídin aríjaün, lun gayáraabei lan jasáansiruni jigáburi lubáragiñe nachúlürün júmoun, lun memégeirúniwa lan narúfuduni nubáfu juágu quei após-

tolu láu nasúfuriragüdünün. Lugúndun rúlumuti Búngiu ubáfu nun queísi apóstolu lun nawáanseragüdünün lídan jeíbugun lúma, máma lun neréderunün lueí.

¹¹ Guetóti, nidújeñu, buídulá lídin jun. Áluga jumá lun jabuídurun le gumúti lídan jigáburi, ragújuma dúgüdaguai, abágarida jumá lídan úarani lúma darángilai. Ítara lúba júmabei lan Búngiu láu lidárangilan lúma línsiñejabu. ¹² Chúgua jumá júngua lídan líri Wabúreme lun jarúfuduni luágu lídaañadiwa lan ában wámagua. ¹³ Mábuga jáña sun wadújeñu lídan affñeni jun.

¹⁴ Resbí jumeí labíniragüle Jesúsu, lúma línsiñejabu Búngiu, sandí jumeíme Sífiri Sándu júmagua. Ítaralá.

Lerérún Búngiu To Lánina Iséri Darádu New Testament in Garifuna (HO:cab:Garifuna)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Garifuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Garifuna [cab], Honduras

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

- You must give Attribution to the work.

- You do not sell this work for a profit.

- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Garifuna

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- You do not sell this work for a profit.

- You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Sep 2019 from source files dated 13
May 2019
df8e4807-f4f9-5f4a-ab14-d1f7ffe98b0a